

Arbetsmarknadsdepartementet

En reformerad arbetsrätt - för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (Ds 2021:17)

A 2021/01332

1 Sammanfattning

Skatteverket ser positivt på förslaget att begreppet saklig grund ersätts av sakliga skäl eftersom bedömningen i större utsträckning kan förväntas fokusera på åsidosättandet av skyldigheterna i anställningen. Skatteverket finner också att det finns goda skäl för förslaget att anställningen inte längre ska bestå under en tvist om ogiltighet när en arbetstagare sagts upp på grund av personliga skäl.

Skatteverket ställer sig emellertid kritiskt till förslagen att ersätta allmän visstidsanställning med särskild visstidsanställning och att öka möjligheten för anställda hos bemanningsföretag att få en tillsvidareanställning hos kundföretag.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Allmän visstidsanställning ersätts av särskild visstidsanställning, 8.2

Enligt Skatteverkets uppfattning försvårar förslaget för arbetsgivare att kompetensförsörja sin organisation vid tillfälliga behov av arbetskraft. I flera fall kommer arbetstagare att bli tillsvidareanställda utan att arbetsgivarens behov av arbetskraft är permanent. Det riskerar att leda till ett ökat antal uppsägningar på grund av arbetsbrist, vilket både är resurskrävande och skapar otrygghet.

Skatteverkets hantering av ”sommarakademiker” är ett exempel där den föreslagna regleringen kan skapa en oönskad situation. Skatteverket anställer varje år ett stort antal studenter inom exempelvis ekonomi och juridik som under sommaren arbetar i beskattningsverksamheten. Studenterna tillför ofta kompetens till verksamheten och är också ett sätt för Skatteverket att marknadsföra sig som arbetsgivare. De anställs i regel för i vart fall fyra månader i allmän visstidsanställning, det är inte ovanligt med en något längre period. Studenterna återkommer ofta flera år i rad vilket är en fördel ur ett verksamhetsperspektiv. Den föreslagna regleringen innebär att flera av dessa efter en tredje sommar skulle bli tillsvidareanställda, trots att det sällan finns något sådant behov i verksamheten och inte heller alltid en önskan från studenten.

2.2 Ökad möjlighet för anställda i bemanningsföretag att få tillsvidareanställning i kundföretag, 10.1.2

Förslaget utgår enligt Skatteverket från en snäv bild av arbetsmarknaden. För Skatteverket är inhyrning av arbetskraft ofta det enda sättet att få tillgång till viss kompetens, framförallt inom it. Konkurrensen på vissa områden är så stor att Skatteverket inte kan erbjuda tillräckligt förmånliga villkor för att anställning på myndigheten ska ses som ett attraktivt alternativ för eftertraktade arbetstagare.

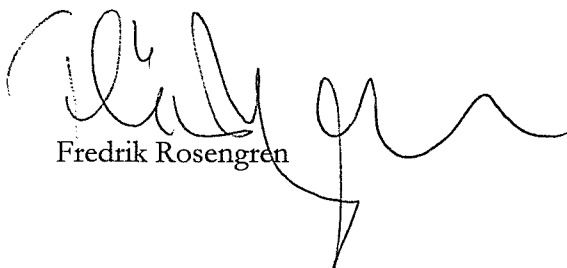
Vidare ser Skatteverket en risk att skyldigheten för kundföretag att erbjuda tillsvidareanställning kan påverka de tjänster som bemanningsföretag kommer att erbjuda. Eftersom det innebär en risk att förlora sin personal ligger det inte i bemanningsföretagets intresse att erbjuda långa avtal med konsulter som har eftertraktad kompetens. Det kan i sin tur påverka kvalitén och kostnadseffektiviteten i hur konsultuppdrag utförs.

Slutligen anser Skatteverket att en statlig arbetsgivare inte kan tillämpa bestämmelsen på ett sätt som överensstämmer med dess syfte. Regeringsformens krav på en statlig arbetsgivare att vid beslut om anställning enbart fästa avseende vid sakliga grunder såsom förtjänst och skicklighet, kan utgöra hinder mot att erbjuda en inhyrd arbetstagare en tillsvidareanställning. Enligt promemorian utgör detta inget skäl att införa några särskilda regler för staten då möjligheten finns att istället betala en ersättning på två månadslöner. Skatteverket är kritiskt till den slutsatsen. Möjligheten att betala en ersättning har enligt promemorian införts som ett handlingsalternativ då skyldigheten att anställa en inhyrd arbetstagare annars vore en för stor inskränkning av den grundläggande principen om arbetsgivarens fria anställningsrätt. Att en statlig arbetsgivare inte kan anställa en inhyrd arbetstagare är emellertid inte ett utslag av den fria anställningsrätten utan av kraven i regeringsformen. Det är orimligt att en statlig arbetsgivare ska behöva betala för att den är bunden av grundlagen.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Förslagen att ersätta allmän visstidsanställning med särskild visstidsanställning och skyldigheten för kundföretag att erbjuda inhyrd arbetskraft tillsvidareanställning kommer att försvåra för Skatteverket att kompetensförsörja sin organisation. Förslagen innebär också en ökad administrativ börda. Längre konsultuppdrag kommer dessutom att bli mer kostsamma.

Detta remissvar har beslutats av överdirektören Fredrik Rosengren och föredragits av Jannicke Nyman. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: hr-direktören Daniela Eriksson och enhetschefen Daniel Berg.

Fredrik Rosengren